

Sygn. akt: I C 1754/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 22 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Witold Cieślik

Protokolant: st. sekr. sądowy Renata Stachów

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2015 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego O. S. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego M. S. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz małoletniego powoda O. S. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego M. S. (1) kwotę 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 07.03.2014r. do dnia zapłaty,

II. oddala dalej idące powództwo,

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz małoletniego powoda O. S. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego M. S. (1) kwotę 1.644,00 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, wzajemnie znosząc pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1754/14

UZASADNIENIE

Małoletni powód O. S. reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego M. S. (1) domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 60 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku śmierci brata wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 50 000,00 zł od dnia 7 marca 2014 r. do dnia zapłaty, a od kwoty 10 000,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 3 października 2013 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym uczestniczył brat małoletniego powoda – M. S. (2), który w wyniku odniesionych obrażeń ciała zmarł, zaś sprawca powyższego wypadku był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Podał także, iż za pośrednictwem pełnomocnika zgłosił szkodę w listopadzie 2013 r., wnosząc o wypłatę odpowiedniego świadczenia z tytułu zadośćuczynienia, zaś strona pozwana w piśmie z dnia 4 lutego 2014 r. zaproponowała wypłatę zadośćuczynienia, jednak z uwagi na zbyt niską wysokość zaproponowanego świadczenia, strony nie doszły do porozumienia. Uzasadniał również, iż małoletni powód był młodszym o 5 lat bratem M. S. (2), a w dniu śmierci brata miał 14 lat. Argumentował poza tym, że małoletni powód wspólnie wychowywał się ze zmarłym bratem, dzielili razem pokój, zmarły brat opiekował się nim, wspólnie grali w piłkę oraz gry komputerowe, był dla niego wsparciem, wzorem, spędzali ze sobą bardzo dużo czasu. Podniósł nadto, że śmierć starszego brata była dla niego szokiem, zamknął się w

sobie, załamał, odczuwał pustkę, stracił motywację do nauki, miał problemy ze snem, do dnia dzisiejszego przeżywa śmierć brata, z której nie może się pogodzić, tęskni za nim i często wspomina wspólnie spędzone chwile.

Strona pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od małoletniego powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu przyznała, że po zgłoszeniu szkody przeprowadzono postępowanie likwidacyjne, w toku którego ustalono odpowiedzialność strony pozwanej z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, przyznano i wypłacono na rzecz małoletniego powoda kwotę 10 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. Według strony pozwanej, powyższa kwota zadośćuczynienia jest wystarczająca i uzasadniona stopniem krzywdy doznanej przez małoletniego powoda wskutek śmierci brata. Podniosła nadto, że nie wykazano, aby łączące małoletniego powoda relacje z bratem należało kwalifikować jako szczególne, wykraczające poza ramy normalnych, zwyczajowych więzi panujących między rodzeństwem. Wskazała również, iż przedstawiony materiał dowodowy nie wskazuje na to, aby śmierć brata spowodowała w życiu małoletniego powoda takie zmiany, które miały negatywny wpływ na jego psychikę, prowadząc aż do pogorszenia stanu zdrowia. Podała także, iż małoletni powód wskutek śmierci brata nie stał się osobą samotną, ma rodzinę, która stanowi dla niego zaplecze emocjonalne, nieocenione wsparcie i pomoc.

Pełnomocnik małoletniego powoda na rozprawie w dniu 22 lipca 2015 r. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz małoletniego powoda kosztów procesu według przedłożonego spisu kosztów, na które składały się: kwota 3 000,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 4 800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, kwota 240,72 zł tytułem zwrotu kosztów stawiennictwa pełnomocnika na rozprawach w dniu 22 grudnia 2014 r. i w dniu 22 lipca 2015 r. (dwukrotny przejazd pełnomocnika na trasie W. – L. – W. pojazdem o pojemności skokowej powyżej 900 cm³), kwota 300,00 zł tytułem zaliczki na opinię biegłego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 października 2013 r. na drodze między miejscowością B. – D. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym uczestniczył jako pasażer jednego z pojazdów M. S. (2) – brat małoletniego powoda O. S.. Wskutek tego wypadku drogowego M. S. (2) doznał obrażeń ciała, w wyniku których zmarł. Sprawca powyższego zdarzenia komunikacyjnego posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w W..

dowód: kserokopia akt szkody nr (...),

kserokopia notatki urzędowej z dnia 03.10.2013 r., k. 31,

kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu M. S. (2), k.32.

M. S. (2) w chwili śmierci miał 19 lat, zaś małoletni powód miał wówczas 14 lat. Małoletni powód był bardzo związany emocjonalnie ze swoim bratem M. S. (2). Wspólnie wychowywali się, zajmowali jeden pokój, spędzali ze sobą wiele czasu, wspólnie grali w piłkę oraz w gry komputerowe. Małoletni powód zawsze mógł liczyć na pomoc i wsparcie zmarłego brata.

Małoletni powód bardzo przeżył śmierć starszego brata., zamknął się w sobie, załamał się, nie mógł pogodzić się z tragiczną śmiercią brata. Stracił motywację do nauki i zaczął opuszczać zajęcia w szkole, miał problemy ze snem. Do chwili obecnej przeżywa śmierć brata, nie może się pogodzić z utratą brata, tęskni za nim i często wspomina wspólnie spędzone chwile. W pierwszym okresie po śmierci brata przynajmniej raz w tygodniu odwiedzał jego grób, obecnie odwiedza jego grób przynajmniej raz w miesiącu. Małoletni powód nadal zajmuje ten sam pokój, który dzielił ze swoim zmarłym starszym bratem, nadal pozostają w nim rzeczy zmarłego.

Małoletni powód zamieszkuje wspólnie ze swoimi rodzicami, ma czworo przyrodniego rodzeństwa, które zamieszkuje we W. i w P..

dowód: kserokopie zdjęć, k. 40 – 50,

zeznania świadków: J. P., e – protokół z dnia 22 grudnia 2014 r.,

k 102,

B. Ś., e – protokół z dnia 22 grudnia

2014 r., k. 103,

przesłuchanie przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda – M.

S., e – protokół z dnia 22 grudnia 2014 r., k. 103.

Między małoletnim powodem a jego starszym bratem istniała silna, bliska więź uczuciowa, której nagle i niespodziewane zerwanie w chwili śmierci brata spowodowało głęboki ból, poczucie straty, pustki, odczuwaną do chwili obecnej tęsknotę. Mimo upływu czasu małoletni powód nadal nie jest w stanie zaakceptować bolesnego faktu utraty brata, tęskni za nim, jego obecnością, czuje pustkę i utrzymujące się przygnębienie. Wskutek śmierci brata w funkcjonowaniu emocjonalno – społecznym małoletniego powoda pojawiły się zaburzenia mające charakter przedłużonej reakcji żałoby, które skutkowały długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 2%.

dowód: opinia sądowno – psychologiczna, k. 118 – 123.

Pismem z dnia 15 listopada 2013 r. pełnomocnik małoletniego powoda wezwał stronę pozwaną (...) S.A. w W. do zapłaty na rzecz małoletniego powoda zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. w kwocie 35 000,00 zł w związku ze śmiercią jego brata wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 3 października 2013 r. Następnie pismem z dnia 27 lutego 2014 r. pełnomocnika małoletniego powoda z dnia 27 lutego 2014 r., wezwano stronę pozwaną, m.in. do zapłaty na rzecz małoletniego powoda zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. w kwocie 50 000,00 zł.

Strona pozwana przyznała małoletniemu powodowi zadośćuczynienie w kwocie 10 000 zł .

dowód: kserokopia akt szkody nr (...),

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie .

Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, to sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Powyższy przepis umożliwia przyznanie najbliższym członkom rodziny osoby zmarłej wskutek czynu niedozwolonego zadośćuczynienia, które stanowi swoistą formę naprawienia poniesionej przez nich szkody niemajątkowej (krzywdy) wynikającej z cierpień psychicznych i moralnych wynikających z utraty osoby najbliższej. W takiej sytuacji zadośćuczynienie ma charakter rekompensaty pieniężnej, mającej złagodzić cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po utracie najbliższego członka rodziny. W orzecznictwie, jak i doktrynie prawa zostały wypracowane pomocne wskazówki pozwalające na dokonanie odpowiednich ustaleń w zakresie zadośćuczynienia . Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt IV CSK 416/11 wyjaśnił, że „1. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesienia szkody majątkowej, a jego celem jest kompensacja doznanej krzywdy, a więc złagodzenia cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc pokrzywdzonemu w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji. 2.

Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka „przeciętnej stopy życiowej” społeczeństwa ma charakter uzupełniająca i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawić zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar.” Ponadto jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Poznaniu z dnia 16 maja 2012 r., sygn. akt I ACa 301/12, „przewidziane w art. 446 § 4 k.c. zadośćuczynienie służy kompensacji krzywdy po stracie osoby najbliższej, a zatem uszczerbku dotyczącego subiektywnej sfery osobowości człowieka, w szczególności cierpienia, bólu i poczucia osamotnienia, powstałych utrudnień życiowych, konieczności zasadniczo odmiennego urzędowania sobie życia, ograniczenia sfery korzystania z przyjemności.” Wysokość należnego zadośćuczynienia z powyższego tytułu powinna zależeć zatem od rozmiaru wstrząsu psychicznego, którego doznała osoba najbliższa zmarłego, natężenia cierpienia psychicznego i moralnego oraz odczuwalnego wpływu braku osoby zmarłej dla ujemnych przeżyć psychicznych w dalszym życiu jej osoby najbliższej, nadto zadośćuczynienie powinno mieć ekonomicznie odczuwalną wartość, przy uwzględnieniu aktualnej stopy życiowej społeczeństwa.

W niniejszej sprawie odpowiedzialność strony pozwanej wobec małoletniego powoda za skutki śmierci jego brata M. S. (2) w wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 3 października 2013 r. pozostawała poza sporem stron. Profesjonalny pełnomocnik strony pozwanej w odpowiedzi na pozew wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono O. S. kwotę 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia, z czego należy wnioskować, że dotyczy to kwoty wyrażonej w piśmie z dnia 03 lutego 2014r. zawartym w aktach ubezpieczyciela, skierowanym do O. S..

Zgromadzone w sprawie materiały dowodowe w postaci zeznań świadków oraz opinii sądowo - psychologicznej wskazuje na to, że śmierć brata była dla małoletniego powoda ciężkim przeżyciem. Małoletni powód był silnie związany emocjonalnie ze swoim starszym bratem, z którym dorastał, wychowywał się i zamieszkiwał w jednym pokoju. Wraz z bratem wspólnie spędzali czas, grali w piłkę oraz gry komputerowe. Starszy o 5 lat brat był dla małoletniego powoda wzorem, zawsze mógł liczyć na jego pomoc i wsparcie. Szczególna i większa niż przeciętnie w rodzinie rola starszego o 5 lat brata dla 15 – letniego obecnie powoda wiązała się także z tym, że rodzice jego są osobami o około 20 lat starszymi od przeciętnej wieku rodziców wychowujących dzieci w wieku powoda, a czworo przyrodniego rodzeństwa, dzieci matki z innego związku to osoby dorosłe w wieku 37,35,34,i 33 lat, mieszkające osobno, zajęte własnymi sprawami rodzinnymi. Z zeznań świadków B. Ś. – ciotki małoletniego powoda, M. S. (1) – ojca małoletniego powoda oraz z opinii sądowo - psychologicznej, wynika, że małoletni powód bardzo przeżył śmierć swojego brata, głęboki ból, poczucie niepowetowanej straty, ogromnego żalu, pustki, tęsknoty spowodowały, że załamał się i zamknął się w sobie, stracił chęć do nauki, zaczął opuszczać zajęcia lekcyjne, miał problemy ze snem. Małoletni powód do chwili obecnej nie może się pogodzić ze śmiercią brata, cały czas tęskni za nim, wspomina wspólnie spędzone chwile, pielęgnuje pozostawione przez niego rzeczy, często odwiedza grób zmarłego brata. Nadto z ustaleń opinii sądowo – psychologicznej wynika, że zaburzenia w funkcjonowaniu emocjonalno – społecznym małoletniego powoda związane ze śmiercią brata skutkują długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 2%. Sad uznał powyższą opinię biegłej sądowej z zakresu psychologii za przydatną w sprawie, bowiem została sporządzona w sposób rzetelny, profesjonalny i w całości odpowiadała na stawiane zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych.

Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, rozmiar negatywnych następstw psychicznych, których doznał małoletni powód po śmierci brata, cierpienie, ból i osamotnienie po utracie osoby najbliższej, osłabienie aktywności życiowej małoletniego powoda, Sąd uznał na podstawie art. 446 § 4 k.c., że rozmiar doznanej przez małoletniego powoda krzywdy uzasadnia przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego z tytułu zadośćuczynienia w wysokości 40 000,00 zł, niezależnie od roszczenia odszkodowawczego, o którym stanowi art. 446§3 k.c.

Mając powyższe na uwadze strona pozwana winna dopłacić dalszą należną część tego zadośćuczynienia uwzględnioną w pozwie w kwocie 30 000 zł, ponad kwotę 10 000 zł przyznaną mu z tego tytułu w postępowaniu przedsądowym. Powyższa kwota zadośćuczynienia w łącznej wysokości 40 000 zł w okolicznościach niniejszej sprawy, szczególnego związku małoletniego powoda ze zmarłym tragicznie starszym bratem, nie jest nadmierna i odpowiada przeciętnej

stopie życiowej społeczeństwa. Natomiast powództwo w pozostałej części jako nazbyt wygórowane podlegało oddaleniu.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone, na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c., od dnia 7 marca 2014 r. do dnia zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu. Pełnomocnik małoletniego powoda zgłosił roszczenie stronie pozwanej w piśmie z dnia 15 listopada 2013 r., zatem w dniu 7 marca 2014 r. roszczenie co do należnej wysokości zadośćuczynienia było już wymagalne, skutkując wymagalnością odsetek ustawowych.

Rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie kosztów procesu zapadło na podstawie art. 100 k.p.c. oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W niniejszej sprawie zaszyły okoliczności uzasadniające dokonanie stosunkowego rozdzielenia kosztów sądowych i wzajemnego zniesienia kosztów zastępstwa procesowego między stronami, które w połowie utrzymały się ze swoimi roszczeniami. Koszty sądowe małoletniego powoda wyniosły łącznie 3 287,73 zł, na które składały się: kwota 3 000,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, oraz kwota 287,73 zł tytułem wynagrodzenia biegłej sądowej. Strona pozwana obowiązana jest zatem do zwrotu na rzecz małoletniego powoda połowy poniesionych przez niego kosztów sądowych w wysokości 1 644,00 zł.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.